

get stor Skuffelse for de allerfleste i vort Land. De have givet en Gave til de rige og velstillede, men ny forøgede Byrder for Smaafolk i vort Land, og de have dertil bevirket, at en tidssvarende frisindet Ændring af vor Toldlovgivning er skudt ud i det uvisse, fordi de Penge, der skulde bruges til at fremskaffe en saadan Reform, allerede ere beslaglagte ved Skattelovene.

Venstres Stilling nu sammenlignet med Venstres gamle Program i Forholdet overfor Militarismen her i Landet er saaledes, at sikkert alle indrømme, at her har Venstre meget stærkt svigtet sit gamle Program, svigtet de Løfter, som de saa mange Gange have givet Vælgerne. Vi havde sikkert haabet, at naar Venstre kom til Magten, skulde vi faa en Nedsættelse af de militære Udgifter, men vi have faaet lige det modsatte: Vi have faaet en meget stærk Opgang i de militære Udgifter, siden Venstre er kommet til Magten.

Ser man paa Stillingen overfor Lands tinget, der i saa mange Aar har modsat sig de Krav, som have rejst sig ude i Befolkningen, og som ere gennemførte her i Folketinget, se vi ikke, at den Regering, der kom for 3½ Aar siden, har ydet nogen virkelig Modstand overfor denne Reaktion. Vi have endog set, at Regeringen har taalt f. Eks. en Ydmygelse som den, at Vestindiens Salg blev forhindret, og at Regeringen ikke benyttede sig af de naturlige Magtmidler, som Forfatningen hjemlede, for at kunne føre sin Villie igennem.

Se vi paa Retsreformen, der i saa mange Aar har været ønsket af Folket, synes det at have lange Udsigter med den. Derimod have vi faaet et andet Stykke Retsreform frem til Forhandling, for hvis Gennemførelse der vel desværre er god Udsigt, nemlig den saakaldte Pryglelov.

Ser man paa, hvorledes Regeringen har stillet sig overfor andre sociale Reforme, særlig saadanne, som ønskes af Smaafolk her i Landet, forekommer det mig, at den afgaaede Venstreregering har manglet et aabent Blik for Betydningen af disse Spørgsmaals Gennemførelse. Jeg skal nævne et Spørgsmaal som fattige Børns Bespisning. Det har Venstre ikke villet røre ved. Det har ganske vist gennemført en Lov af det Navn, men den indeholder ikke nogen Mad til de fattige Børn, og det er dog en stor Fejl ved en Bespisningslov. Overfor et Spørgsmaal som det om 8 Timers Arbejdsdagen, der beskæftiger Arbejderne hele Verden over, staar Venstre afvisende og uforstaaende, det vil

ikke en Gang indlade sig paa Forhandling derom.

Ser man paa et socialt Spørgsmaal som det om at hjælpe de arbejdsløse, finder man, at Venstre staar der med den samme Mangel paa Forstaaelse; det viser den samme Ulyst her som paa andre Omraader til at røre ved Spørgsmaalet; det er noget, man skyder fra sig, Venstre lader de arbejdsløse skøtte og hjælpe sig selv og mener ikke, det er Statens Opgave at gribe ind her.

Det kunde maaske være rigtigt her at kaste et Blik tilbage paa de fratraadte Ministre, og jeg skal da først nævne Ministeriets tidligere Chef. Det var jo en Mand, som ikke ret tidt greb ind i Forhandlingerne her i Salen, men jeg tror dog, han har efterladt sig et smukt Minde i vort politiske Liv. Jeg tænker navnlig paa den Virksomhed, han udfoldede for at gennemføre Voldgiftstraktater mellem vort og andre Lande. Vi kunne alle med Glæde takke ham for, at det er lykkedes ham f. Eks. overfor Holland at gennemføre en Voldgiftstraktat, som jeg tror kan staa som Mønster for Bestræbelser overfor andre Lande. Vi have jo faaet fortrolige Meddelelser i denne Sal og i Finansudvalget desangaaende og have sikkert alle glædet os over de alvorlige Bestræbelser, hvormed han har arbejdet for netop ad denne Vej at skaffe Fred og Forstaaelse mellem vort og andre Lande. Lad os haabe, at den Mand, der skal være hans Efterfølger som Udenrigsminister, maa arbejde med samme Alvor paa denne vigtige Sag. Hvorvidt han er i Besiddelse af de samme Evner, den samme Mulighed til at gennemføre noget, vide vi jo ikke, da den nuværende Udenrigsminister er en ukendt Mand i Politikken. Men lad os haabe, at han vil følge den Vej, den afgaaede Udenrigsminister var slaaet ind paa, og hvor han havde opnaaet smukke Resultater.

Den afgaaede Marineminister, Hr. Jøhnke, er bleven trængt ud af Ministeriet — af hvilken Grund er det umuligt for udenforstaaende at se. Jeg synes ikke, der var nogen Grund til, at Hr. Jøhnke skulde forlade sit Ministerium. Han havde stillet sig loyalt overfor Rigsdagen, havde ærlig overholdt de lagte Budgetter, ja, havde endog indført Beparelser, hvilket viste sig, naar han aflagde Regnskaberne. Han var bekendt for sit gamle Venstresind. Han stod paa Venstres gamle Standpunkt, Modstand mod Københavns Befæstning, og endelig stod han som Ven af Arbejderne, der vare ansatte under ham. Han foreslog